

Въпроси и отговори за бюджета на ЕС: обща селскостопанска политика и обща политика в областта на рибарството

Брюксел, 2 юни 2020 г.

На 27 май 2020 г. Европейската комисия представи обширен план за възстановяване на Европа, за чието изпълнение ще бъде мобилизиран пълният потенциал на бюджета на ЕС. С плана ще се подпомогне възстановяването от неблагоприятните социално-икономически последици от пандемията от коронавируса, като се задвижи възстановяването на Европа ведно със защитата и създаването на работни места. Предложеният план съдържа нов инструмент за възстановяване — Next Generation EU, включен в един преработен дългосрочен бюджет на ЕС. В този контекст Комисията предлага да се увеличат средствата за подпомагане на земеделските стопани и селските райони, както и на сектора на рибарството, да се възстановят и да изпълнят заложените в Европейския зелен пакт цели, в частност новите стратегии „От фермата до трапезата“ и за биоразнообразието.

1) Какво представлява новото предложение на Комисията за финансиране на общата селскостопанска политика (ОСП) за периода 2021—2027 г.?

По линия на **Next Generation EU** Комисията предлага бюджетът на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони да се увеличи с 15 млрд. евро (16,5 млрд. евро по текущи цени) с цел да се подпомогнат селските райони при провеждането на необходимите структурни промени в изпълнение на Европейския зелен пакт. Селските райони ще играят жизненоважна роля за прехода към екологична устойчивост. Финансирането ще им позволи да постигнат амбициозните цели за климата и околната среда на новите стратегии „От фермата до трапезата“ и за биоразнообразието.

В **засиления дългосрочен бюджет на ЕС** за периода 2021—2027 г. ще се увеличи бюджетът на фондовете на ОСП: на Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) — с 4 млрд. евро (4,5 млрд. евро по текущи цени), а на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) — с още 5 млрд. евро (5,6 млрд. евро по текущи цени). Комисията също така предложи бюджетът на **„Хоризонт Европа“** да се увеличи с 94,4 млрд. евро, за да се засили подпомагането от ЕС на НИРД в областта на здравеопазването и климата.

2) Как се съпоставят тези суми с предложението от 2018 г. по постоянни и текущи цени?

В [представеното на 27 май 2020 г. изменено предложение за МФР](#) Комисията предложи общо финансиране на общата селскостопанска политика (ОСП) в размер на 348,3 млрд. евро по постоянни цени (391,4 млрд. евро по текущи цени). Тази обща сума е сборът на 258,3 млрд. евро (290,7 млрд. евро по текущи цени) за Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ — директни плащания и свързани с пазара разходи) и 90 млрд. евро (100,7 млрд. евро по текущи цени) за Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР).

Както бе посочено през 2018 г. в [предложението на Комисията за бъдещата ОСП](#), държавите членки ще могат да прехвърлят до 15 % от своите предвидени за ОСП средства между директните плащания и развитието на селските райони. Така те ще могат по-добре да нагодят политиките си към приоритетите на селскостопанските си сектори.

През 2018 г. Комисията предложи за ОСП бюджет от 365 млрд. евро по текущи цени, от които 286,2 млрд. евро за ЕФГЗ и около 78,8 млрд. евро за ЕЗФРСР. Настоящият разчет на разпределените за 2020 г. средства по ОСП за ЕС-27 (т.е. без сумите за Обединеното кралство) се използва за базов и умножен по седем представлява бюджетната рамка за следващите седем години — т.е. 382,5 млрд. евро.

Следователно бюджетът за ОСП в измененото предложение за МФР, който е в размер на 391,4 млрд. евро по текущи цени, представлява увеличение със 7 % спрямо стойността от 2018 г. (365 млрд. евро) и с 2 % спрямо настоящия разчет (т.е. при репликиране през целия период 2021—2027 г. на предвидените за 2020 г. средства за ЕС-27). Това по цени от 2018 г. представлява 348,3 млрд. евро или също увеличение със 7 % спрямо стойността в предложението от 2018 г. (324,3 млрд. евро) и с 2 % спрямо настоящия разчет (т.е. при репликиране през целия период 2021—2027 г. на предвидените за 2020 г. средства за ЕС-27).

С оглед на прозрачността, в съобщението за МФР от миналата седмица тези суми са посочени както по текущи цени, така и по цени от 2018 г.

Обобщение на предложените средства за ОСП за периода 2021–2027 г.

(в млн. евро)	По текущи цени	По цени от 2018 г.
ЕФГЗ	290 702	258 251
ЕЗФРСР	84 255	75 013
ЕЗФРСР — Next Generation EU	16 483	15 000
ОБЩО	391 440	348 264

- За повече информация за финансирането на ОСП вж. [тук](#).

- Бюджетът на ЕС: ОСП след 2020 г. (вж. [информационния документ](#) и [справката](#) от 1 юни 2018 г.)

3) Ще се запази ли предвидената в предложението от 2018 г. гъвкавост между стълбовете на ОСП?

Както бе посочено в предложението на Комисията от 2018 г. за бъдещата ОСП, държавите членки ще могат да прехвърлят до 15 % от своите предвидени за ОСП средства между директните плащания и развитието на селските райони. Така те ще могат по-добре да нагодят политиките си към приоритетите на селскостопанските си сектори и да постигнат по-добри резултати по отношение на амбициите на Европейския зелен пакт.

4) Какви са процентите на съфинансиране за развитие на селските райони?

В измененото предложение се запазват предложените през май 2018 г. проценти на съфинансиране за развитие на селските райони: 70 % за по-слабо развитите региони, POSEI и островите в Егейско море; 43 % за останалите региони; 65 % за агроекологично подпомагане; 80 % при някои пера (например LEADER) за подпомагане на развитието на селските райони; 100 % за сумите, прехвърлени от директните плащания.

5) Как ще се усвояват средствата по Next Generation EU? Ще има ли условия или ще се процедира според общите правила за финансиране на развитието на селските райони?

Селските райони ще имат жизненоважна роля за осъществяването на прехода към екологична устойчивост и постигането на амбициозните цели на Европа в областта на климата и околната среда. Комисията предлага бюджетът на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони да се увеличи с 15 млрд. евро по линия на Next Generation EU с цел да се подпомогнат земеделските стопани и селските райони да проведат необходимите структурни промени за прилагането на Европейския зелен пакт и по-специално за постигането на амбициозните цели за климата и околната среда, заложи в новите стратегии — „От фермата до трапезата“ и за биоразнообразието.

Стратегическите планове за ОСП ще играят жизненоважна роля в този преход. В своите стратегически планове за ОСП държавите членки ще трябва да посочат как възнамеряват да постигнат тези различни цели, сред които е и икономическото възстановяване, като същевременно осигурят спазването от своите земеделски стопани на всички съответни изисквания във връзка с околната среда и климата. Държавите членки ще изложат подробно и как ще използват финансирането от двата стълба на ОСП в подкрепа на стратегиите си. Ще бъдат определени цели, напредъкът по които ще се оценява ежегодно. За повече информация вж.: Съвместимост на реформата на ОСП с амбицията на Европейския зелен пакт

[Съвместимост на реформата на ОСП с амбицията на Европейския зелен пакт](#)

6) Как ще се разпределя финансирането по ОСП? Как то се разбива по държави членки?

В предложението на Комисията за МФР е посочено наличното годишно финансиране по първия стълб на общата селскостопанска политика. То ще се използва предимно за директните плащания за земеделските стопани, в т.ч. за екосхемите, както и за свързаните с пазара разходи — национални програми за подпомагане на лозаро-винарския сектор, подкрепа за организациите на производителите на плодове и зеленчуци, схеми за училищата, подкрепа за най-отдалечените региони и малките острови в Егейско море, осведомителна дейност за селското стопанство и др.

В пакета за МФР е посочено наличното годишно финансиране и по втория стълб на общата селскостопанска политика. Допълнителните 15 млрд. евро за селските райони по линия на Next Generation EU ще бъдат добавени към средствата, предвидени за държавите членки за периода

2022—2024 г., пропорционално на предложените през 2018 г. средства за развитие на селските райони.

7) Дали предложенията от 2018 г. за реформа на ОСП са съвместими с Европейския зелен пакт?

Европейският парламент поиска от Комисията да направи оценка на приноса на ОСП (предложение от 2018 г.) за Европейския зелен пакт. Комисията публикува оценката си на 20 май (заедно със стратегията „От фермата до трапезата“ и стратегията за биоразнообразието). Комисията заключи следното:

- Предложението на Комисията за реформа на ОСП е съвместимо с Европейския зелен пакт и свързаните с нея стратегии като стратегията „От фермата до трапезата“ и стратегията за биоразнообразието. То има потенциала да отговори на амбициите на Европейския зелен пакт.
- От друга страна, доколко бъдещата ОСП ще е в състояние да отговори на амбициите на Европейския зелен пакт зависи от различни фактори — като се започне от подходящ дял от бюджета на ЕС, посветен на всеки стълб на ОСП, и се стигне до основните разпоредби в предложението на Комисията, които е необходимо да бъдат запазени в окончателното законодателство за ОСП, съгласувано между Съвета и Европейския парламент. Тези разпоредби обхващат по-специално следното:
- адекватен принцип на „неотстъпление“, който задължава държавите членки да заложат в стратегическите си планове за ОСП по-амбициозни от понастоящем предвидените цели за опазване на околната среда и във връзка с климата; амбициозна система от условия във връзка със запазването на основните стандарти (по-специално за сеитбооборот, почвена покривка, поддържане на постоянно затревени площи, земеделска земя, предназначена за непроизводствени площи или обекти); задължителни екосхеми; изискване във всеки стратегически план за ОСП 30 % от бюджета за развитие на селските райони, от който се изключват плащанията за райони с природни ограничения, да бъде заделен за целеви разходи за околната среда и климата, както и изискване за обособяване на секторните интервенции; изисквания за събиране на данни, както и общи подходи към данните при отделните политики; разпоредби за подобряване на позицията на земеделските стопани по протежение на продоволствената верига.
- С някои подобрения в окончателното законодателство за ОСП биха се преодолели установените пропуски и засилили окончателните нормативни текстове за ОСП с оглед на постигането на амбициите на Европейския зелен пакт. Тук се включват:
- минимален размер на обособените средства за екосхеми и допълнителни указания за селскостопанските практики, които могат да бъдат подпомагани от екосхемите; интегриране в ОСП на съответните правни норми относно хуманното отношение към животните и антимикробната резистентност — както е случаят с приложение XI.

Тези заключения ще обуславят позицията на Европейската комисия при бъдещите преговори по ОСП с Европейския парламент и Съвета.

8) Какво е актуалното състояние на преговорите по бъдещата ОСП?

Предложенията на Комисията за ОСП са в законодателния етап на разглеждане от съзаконодателите (Европейския парламент и Съвета). Важно е процесът да приключи възможно най-бързо, за да се осигури яснота и сигурност както за земеделските стопани, така и за националните администрации.

9) Какво представлява новото предложение на Комисията за финансиране на Европейския фонд за морско дело и рибарство за периода 2021—2027 г.?

В **засиления дългосрочен бюджет** на ЕС за периода 2021—2027 г. бюджетът на Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР) ще се увеличи с 500 млн. евро с цел укрепване на устойчивостта на сектора на рибарството и осигуряване на необходимите ресурси за преодоляването на кризи. Това представлява увеличение с над 8 % спрямо бюджета, първоначално предложен за ЕФМДР през 2018 г.

Цялото финансиране по линия на ЕФМДР ще продължи да насърчава постигането на икономическите, социалните и екологичните цели на общата политика в областта на рибарството. Постигането на устойчиво рибарство е инвестиция в устойчивостта на сектора в ЕС и в бъдещето на заетите в този сектор.

ЕФМДР ще продължи да допринася за постигането на целите на Европейския зелен пакт, в т.ч. за стратегията за биоразнообразието до 2030 г. и за стратегията „От фермата до трапезата“.

10) Как ще се разпредели допълнителното финансиране?

След като се приеме ЕФМДР за следващия период на финансово програмиране, допълнителното финансиране ще бъде включено в програмите на държавите членки за ЕФМДР и ще следва целите на плана за възстановяване, насочен към устойчиво възстановяване от непосредствените неблагоприятни последици от кризата. С допълнителното финансиране следва да се повиши устойчивостта на сектора на рибарството и аквакултурите и да се осигурят необходимите ресурси за преодоляването на кризи чрез повишаване на устойчивостта на рибарството.

11) Какви цели стоят пред бъдещия ЕФМДР?

В съответствие с принципите на общата политика в областта на рибарството целта на ЕФМДР за периода 2021—2027 г. ще продължи да се изразява в следното:

- осигуряване на устойчиво управление на рибните запаси и намаляване на отрицателното въздействие на риболова върху морската екосистема;
- осигуряване на условия за икономически жизнеспособен и конкурентоспособен сектор на рибарството и аквакултурите с оглед на продоволствената сигурност в Съюза;
- принос за добрия жизнен стандарт на зависещите от риболова, в частност — от дребномащабния риболов;
- насърчаване на крайбрежния риболов;
- подобряване на веригата на създаване на стойност и на качеството на продуктите на риболова и аквакултурите;
- отчитане на интересите както на потребителите, така и на производителите;
- създаване на предпоставки за растеж на устойчива синя икономика и стимулиране на проспериращи крайбрежни общности;
- засилване на международното управление на океаните и създаване на предпоставки за безопасността, сигурността, чистотата и устойчивото стопанисване на моретата и океаните.

12) Как функционира ЕФМДР?

С фонда се финансират проекти в допълнение към националното финансиране. На всяка държава членка се предоставя дял от общия бюджет на фонда в зависимост от мащаба на нейната риболовна индустрия. След това всяка държава членка изготвя програма, в която посочва как възнамерява да изразходва средствата. След като Комисията одобри тази програма, националните органи решават кои проекти ще бъдат финансирани. Националните органи и Комисията носят съвместна отговорност за изпълнението на програмата.

13) Какво е актуалното състояние на преговорите по бъдещия ЕФМДР?

Предложението на Комисията за ЕФМДР е в законодателния етап на разглеждане от съзаконодателите (Европейския парламент и Съвета). Тристранните срещи започнаха в края на 2019 г. и продължават. Важно е процесът да приключи възможно най-бързо, за да се осигури яснота и сигурност както за рибарите, така и за сектора на аквакултурите и за националните администрации.

QANDA/20/985

Лица за контакти с медиите:

[Daniel ROSARIO](#) (+ 32 2 295 61 85)

[Clemence ROBIN](#) (+32 2 295 25 09)

Въпроси на граждани: [Europe Direct](#) на телефон [00 800 67 89 10 11](#) или на електронния адрес [на информационната служба](#)